

Ogólnopolska e-Konferencja Naukowa

Doświadczenie pandemii COVID-19 w Polsce

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU
Wydział Psychologii i Kognitywistyki

czwartek 17 września 2020

godz. 11.00-13.30

SESJA 10: PANDEMICZNE WYZWANIA W SFERZE PRACY ZAWODOWEJ

przewodniczenie: **prof. UAM dr hab. Aleksandra Jasielska**

SPIS REFERATÓW

Praca i życie zawodowe w Polsce podczas pandemii Covid-19

dr Marta Juza, dr Paweł Walawender

Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Zakażenie koronawirusem jako delikt prawa pracy

dr Magdalena Wasylkowska-Michór

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego

Praca zdalna w okresie pandemii - relacje organizacyjne a świadomość zmian

dr Janusz Rymaniak

Katedra Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku

dr Katarzyna Lis

Instytut Ekonomiczo-Społeczny Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Przeszkody i wyzwania w pracy zawodowej logopedy podczas pandemii Covid-19

mgr Anna Karowicz

Kolegium Społeczno-Ekonomiczne Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego w Skierniewicach

Praca w służbie zdrowia jako zagrożenie dla zdrowia psychicznego z perspektywy stresu psychologicznego w okresie pandemii COVID-19

prof. UAM dr hab. Aleksandra Jasielska, prof. UAM dr hab. Michał Ziarko

Wydział Psychologii i Kognitywistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

prof. dr hab. Ewa Mojs

Katedra i Zakład Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Patronaty Honorowe

Patronat Honorowy
REKTORA UNIWERSYTETU
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK

POZnań*

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Komitet Naukowy

prof. dr hab. Władysław Jacek
Paluchowski

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera

prof. dr hab. Eleonora Bielawska Batorowicz

prof. UO dr hab. Anna Bokszczanin

prof. SWPS dr hab. Ewa Gruszczyńska

prof. dr hab. Władysław Łosiak

prof. dr hab. Piotr Oleś

prof. dr hab. Helena Sęk

prof. dr hab. Jan F. Terelak

prof. dr hab. Bogdan Zawadzki

Komitet Organizacyjny

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera

dr Izabela Stankowska-Mazur

mgr Szymon Bręński

mgr Joanna Matuszczak-Świgoń

mgr Monika Wysota

mgr Kamil Janowicz

Doświadczanie pandemii COVID-19 w Polsce

czwartek 17 września 2020

godz. 11.00-13.30

SESJA 10: PANDEMICZNE WYZWANIA W SFERZE PRACY ZAWODOWEJ

OPIS REFERATÓW

Praca i życie zawodowe w Polsce podczas pandemii Covid-19

dr Marta Juza, dr Paweł Walawender

Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Cel: Koronawirus wywołujący chorobę Covid-19 wpływa na sytuację gospodarczą w Polsce, wymuszając także znaczące zmiany w sferze pracy. Celem naszych badań było uchwycenie najważniejszych spośród nich. Badania koncentrowały się wokół następujących problemów: utrata pracy, reorganizacja pracy w wymiarze ilościowym i jakościowym oraz konieczność pracy zdalnej. Interesowały nas również sytuacje, gdy mimo istniejącego zagrożenia, nie zachodziły żadne zmiany w sferze wykonywania pracy. Sprawdzaliśmy, jak częste było zjawisko utraty pracy i jakich zawodów najczęściej dotyczyło; jak częsta była sytuacja reorganizacji pracy i na czym ona polegała; jaka była skala zmiany pracy na zdalną, jakich zawodów ona dotyczyła, jakie wady i zalety miała według badanych praca zdalna. Śledziliśmy również jak wyglądała sytuacja tuż po ogłoszeniu stanu epidemii, a jak po zniesieniu części restrykcji. Pytaliśmy również o to, czy pod wpływem pandemii zaszły zmiany w stopniu ryzykowności ich pracy oraz w ich sytuacji materialnej, a także o przewidywane perspektywy na przyszłość.

Metoda: Badania wykonano na reprezentatywnej próbie 440 osób pracujących w Polsce w chwili ogłoszenia stanu epidemii. Wzięły w nich udział osoby ze wszystkich polskich województw, mieszkające zarówno na wsi jak i w miastach różnej wielkości. Pod względem wieku najwięcej wśród badanych było osób w wieku od 25 do 34 lat (32,9%) oraz 35-44 lat (25,9%). Badani wykonywali w momencie ogłoszenia stanu epidemii rozmaite zawody. Badania zrealizowano techniką ankiety, głównie ankiety internetowej CAWI (Computer-Assisted Web Interview), część techniką ankiety telefonicznej CATI (Computer-Assisted Telephone Interviewing).

Wnioski: Badania wykazały, że utrata pracy z powodu pandemii Covid-19 nie była częstą sytuacją, a badani, którzy początkowo stracili pracę, po pewnym czasie wracali do aktywności zawodowej. Około połowy badanych zmieniło formę pracy na zdalną. Największym problemem w związku z tym był dla nich brak kontaktów z ludźmi, ale większość nie dostrzegała żadnych problemów, widziała zaś różne korzyści. Badani zwykle nie uważają też, żeby ich praca stała się bardziej ryzykowna. Aktualnie odczuwają stabilizację lub lekkie pogorszenie swojej sytuacji materialnej, ale optymistycznie oceniają swoje perspektywy na przyszłość.

Zakażenie koronawirusem jako delikt prawa pracy

dr Magdalena Wasylkowska-Michór

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego

Cel: Przedmiotem mojego referatu jest spojrzenie na kwestię zakażenia koronawirusem od strony prawnej a ściślej od strony prawa pracy. Zagadnienie to jest niezwykle aktualne ze względu na fakt, że obecnie ogromna ilość zakażeń ma miejsce właśnie w zakładach pracy (czego najlepszym przykładem ogniska zakażeń, które wystąpiły w kopalniach na Górnym Śląsku, ale także i w szpitalach oraz placówkach opiekuńczych).

Wyniki: W swoim wystąpieniu w pierwszej kolejności przedstawię pojęcie wypadku przy pracy oraz jego kwalifikację prawną jako deliktu prawa pracy. Następnie skupię się na kwestii odpowiedzialności za zakażenie, tj. przestankach i warunkach tej odpowiedzialności oraz podmiotach, które odpowiadają za wyrządzenie szkody. W ostatniej części referatu przedstawię również kwestię prawa właściwego dla dochodzenia odszkodowania w przypadku, kiedy do zakażenia doszło w tzw. sytuacji transgranicznej (sytuacji z elementem obcym, np. na terenie innego państwa lub z udziałem cudzoziemca). To ostatnie zagadnienie jest, w mojej ocenie, szczególnie ważne w przypadku Polaków pracujących za granicą, ale także i w przypadku np. międzynarodowych zespołów lekarskich lub naukowo-badawczych.

Patronaty Honorowe

Patronat Honorowy
REKTORA UNIWERSYTETU
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK

POZnań*

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Komitet Naukowy

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski
prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera
prof. dr hab. Eleonora Bielańska Batorowicz
prof. UO dr hab. Anna Bokszczanin
prof. SWPS dr hab. Ewa Gruszczyńska
prof. dr hab. Władysław Łosiak
prof. dr hab. Piotr Oleś
prof. dr hab. Helena Sęk
prof. dr hab. Jan F. Terelak
prof. dr hab. Bogdan Zawadzki

Komitet Organizacyjny

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera
dr Izabela Stankowska-Mazur
mgr Szymon Bręński
mgr Joanna Matuszczak-Świgoń
mgr Monika Wysota
mgr Kamil Janowicz

Doświadczanie pandemii COVID-19 w Polsce

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU
Wydział Psychologii i Kognitywistyki

czwartek 17 września 2020

godz. 11.00-13.30

SESJA 10: PANDEMICZNE WYZWANIA W SFERZE PRACY ZAWODOWEJ

OPIS REFERATÓW

Praca zdalna w okresie pandemii - relacje organizacyjne a świadomość zmian

dr Janusz Rymaniak

Katedra Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku

dr Katarzyna Lis

Instytut Ekonomiczo-Społeczny Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Cel: W artykule podjęto problemy organizacji stanowisk pracy zdalnej w domu oraz świadomości zmian i ich skutków w okresie pandemii.

Metoda: W tym celu określono empirycznie poziomy wymiarów tworzonych doraźnie stanowisk pracy zdalnej, ich struktury oraz relacje. Następnie zbadano współwystępowanie cech oraz wymiarów z zakresem pracy przydzielonym na stanowiska zdalne (zmiany organizacyjne) oraz świadomość ryzyka zmian zawodowych w wyniku pandemii. W badaniach wykorzystano metody analizy strukturalnej oraz metody korelacji (cząstkowa i wieloraka, Pearsona). Podstawą analiz są wyniki uzyskane od polskich respondentów w ramach międzynarodowego programu pilotażowego REMOTE WORK IN ORGANIZATIONAL AND SOCIAL DIMENSIONS, realizowanego na Litwie, w Polsce oraz Hiszpanii. Badania przeprowadzono metodą kwestionariuszową, przy zastosowaniu techniki samo-fotografii dnia roboczego (wersja e-mailowa) oraz szacowania cech ilościowych i jakościowych (wersja internetowa). Liczebność próby po zweryfikowaniu wynosi 467 respondentów.

Wyniki: Wyniki badań wskazują na inny mechanizm tworzenia pandemicznych stanowisk zdalnych, aniżeli przy racjonalnie przygotowanych zmianach organizacyjnych. Sytuacja przymusowa nie jest czynnikiem korzystnym wdrażania zmian, wobec braku przygotowania technicznego i organizacyjnego pracodawców oraz psychicznego pracowników. W początkowym okresie pandemii występuje niski poziom świadomości zagrożeń, co może powodować przesunięcie ewentualnych negatywnych zawodowo jej skutków na jesień, gdy wyczerpie się państwowe wsparcie finansowe gospodarki. Przeniesieniu stanowisk pracy do domu towarzyszy zmniejszenia zakresu zadaniowego oraz brak relacji bezpośrednich z otoczeniem, co skutkuje niskim poziomem odczuwania napięć i konfliktów.

Wnioski: Tak zróżnicowane skutki wskazują na konieczność kontynuacji badań w różnych stadiach cyklu pandemii i ożywiania gospodarki, dla określenia założeń docelowej zamiany pracy stacjonarnej na zdalną na wielu rodzajach stanowisk.

Patronaty Honorowe

Patronat Honorowy
REKTORA UNIWERSYTETU
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK

POZnań*

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Komitet Naukowy

prof. dr hab. Władysław Jacek
Paluchowski

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera

prof. dr hab. Eleonora Bielawska Batorowicz

prof. UO dr hab. Anna Bokszczanin

prof. SWPS dr hab. Ewa Gruszczyńska

prof. dr hab. Władysław Łosiak

prof. dr hab. Piotr Oleś

prof. dr hab. Helena Sęk

prof. dr hab. Jan F. Terelak

prof. dr hab. Bogdan Zawadzki

Komitet Organizacyjny

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera

dr Izabela Stankowska-Mazur

mgr Szymon Bręński

mgr Joanna Matuszczak-Świgoń

mgr Monika Wysota

mgr Kamil Janowicz

Doświadczenie pandemii COVID-19 w Polsce

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU
Wydział Psychologii i Kognitywistyki

czwartek 17 września 2020

godz. 11.00-13.30

SESJA 10: PANDEMICZNE WYZWANIA W SFERZE PRACY ZAWODOWEJ

OPIS REFERATÓW

Przeszkody i wyzwania w pracy zawodowej logopedy podczas pandemii Covid-19

mgr Anna Karowicz

Kolegium Społeczno-Ekonomiczne Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego w Skierniewicach

Wprowadzenie: Pandemia to czas, który zmienił funkcjonowanie większości zawodów. Logopedzi to jedna z tych grup, której praca została znacząco utrudniona. Podczas pracy logopeda powinien mieć widoczne usta, aby pokazywać pacjentom prawidłowy układ warg i języka, co jest niemożliwe z maseczką ochronną. Brak maseczki z kolei sprawia, że ryzyko zarażenia gwałtownie wzrasta. Usta pacjenta również powinny być widoczne, by umożliwić korektę nieprawidłowej artykulacji.

Cel: W swoich badaniach postanowiłam sprawdzić, czy logopedzi podejmowali pracę w gabinecie podczas izolacji, a jeżeli tak, to w jaki sposób się zabezpieczali przed zagrożeniem. Pytałam również o to, jakie zmiany zauważyli u siebie (np. spadek motywacji, złe samopoczucie) i u swoich pacjentów (postępy w terapii, kondycja psychiczna, motywacja do ćwiczeń), jeżeli już wrócili do pracy. Zastanawiałam się również nad tym, czy podejmowali się pracy online i jak ją oceniali, pamiętając przy tym, że elementem terapii logopedycznej jest również manualne wywoływanie głosek (np. za pomocą szpatułki bądź wibratora logopedycznego), masaże i budowanie relacji z pacjentem np. podczas gier i zabaw logopedycznych.

Metoda: W badaniu online poprzez ankiety Google wzięło udział 340 osób – logopedów z całej polski. Badania były przeprowadzone w lipcu.

Wyniki: 77,1 % logopedów czuło się gorzej psychicznie podczas pandemii i 80 % z nich odczuło negatywny wpływ na swoją pracę. Pytałam również o to, czy ich zdaniem logopeda ma możliwość bezpiecznej pracy stacjonarnej podczas pandemii i znaczna większość powiedziała, że nie. Jako argumenty podawano, że w naszej pracy ważny jest bliski kontakt z pacjentem, zwłaszcza w przypadku małych dzieci, które są do nas przyzwyczajone i potrzebują bliskości. Dodatkowo dzieci nie muszą nosić masek i przyłbic, a wirusa przechodzą w większości bezobjawowo, więc ciężko jest się ochronić. 98 % badanych logopedów twierdzi, że logopeda powinien mieć podczas pracy widoczne usta, a przecież bez maseczki z wysokim filtrem (ffp2, ffp3) nie jesteśmy w stanie zabezpieczyć się przed wirusem. Takich maseczek używa jedynie 1% ankietowanych, bawełnianych masek 9,9 %, a przyłbic 64,9 %. 57 % używa rękawiczek jednorazowych, a 70 % robi przerwy 15 minut między pacjentami. Jedynie 4,5 % zachowuje w pracy dystans 1,5 metra. Logopedów pytałam również o pracę online. 95,8 % nie pracowało online przed pandemią, a w trakcie już 85,2 % skorzystało z takiej możliwości. 11,7 % po pandemii wróci do pracy online, a 35 % nie podjęło jeszcze decyzji. 53,2 % ankietowanych nie chce po pandemii pracować w sposób zdalny. Udowadnia to pytanie, w którym 88,6 % logopedów stwierdziło, że terapia online nie jest wydajna i wystarczająca, bez względu na wiek pacjenta. Większość ankietowanych logopedów już wróciło do pracy stacjonarnej (ponad 80 %), z czego 14 % wróciło w lipcu, 31 % w maju, 31 % w czerwcu. 14 % tych osób, które wróciły do pracy zrobiło to jedynie ze względu na decyzję pracodawcy, bo sami nie byli jeszcze gotowi do powrotu. Mimo dość słabego zabezpieczania siebie i pacjentów przed wirusem bezpiecznie czuje się 44 % badanych. Logopedzi (83 %) dodatkowo zauważają, że pandemia miała negatywny wpływ na efekty terapii logopedycznej i wg 48 % logopedów zachowanie pacjentów zmieniło się na gorsze. Przedstawione wyniki są jedynie podstawowe. Badania były bardziej szczegółowe i pokazały nie tylko, w jaki sposób logopedzi pracowali w tym czasie, ale również jak się czuli i jakie zmiany widzieli w pacjentach.

Patronaty Honorowe

Patronat Honorowy
REKTORA UNIWERSYTETU
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK

POZnań*

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Komitet Naukowy

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski
prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera
prof. dr hab. Eleonora Bielańska Batorowicz
prof. UO dr hab. Anna Bokszczańin
prof. SWPS dr hab. Ewa Gruszczyńska
prof. dr hab. Władysław Łosiak
prof. dr hab. Piotr Oleś
prof. dr hab. Helena Sęk
prof. dr hab. Jan F. Terelak
prof. dr hab. Bogdan Zawadzki

Komitet Organizacyjny

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera
dr Izabela Stankowska-Mazur
mgr Szymon Bręński
mgr Joanna Matuszczak-Świgoń
mgr Monika Wysota
mgr Kamil Janowicz

Doświadczanie pandemii COVID-19 w Polsce

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU
Wydział Psychologii i Kognitywistyki

czwartek 17 września 2020

godz. 11.00-13.30

SESJA 10: PANDEMICZNE WYZWANIA W SFERZE PRACY ZAWODOWEJ

OPIS REFERATÓW

Praca w służbie zdrowia jako zagrożenie dla zdrowia psychicznego z perspektywy stresu psychologicznego w okresie pandemii COVID-19

prof. UAM dr hab. Aleksandra Jasielska, prof. UAM dr hab. Michał Ziarko

Wydział Psychologii i Kognitywistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

prof. dr hab. Ewa Mojs

Katedra i Zakład Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Cel: Celem badania była analiza natężenia stresu pracowników służby zdrowia w czasie pandemii wirusa COVID-19, oraz ustalenie czy istnieje związek pomiędzy stresem a zdrowiem psychicznym pracowników służby zdrowia w kontekście używanych metod radzenia sobie ze stresem.

Metoda: W badaniu wzięło udział 145 aktywnych zawodowo pracowników służby zdrowia: lekarzy (n=41), pielęgniarek (n=114) oraz ratowników medycznych (n = 15). Średni wiek badanych wynosił 37,69 roku, a staż pracy 14,40. Badania miały charakter kwestionariuszowy, użyto: Kwestionariusza Ogólnego Stanu Zdrowia (General Health Questionnaire – GHQ–28), Skali Odczuwanego Stresu (PSS-10), Inwentarza do Pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem Mini-COPE.

Wyniki: Wyniki pokazały, że doświadczany stres w badanej grupie jest na poziomie wysokim. Najsilniejszego stresu doświadczaly pielęgniarki. Wraz ze wzrostem stresu zwiększa się nasilenie objawów psychopatologicznych (bezsennaść i depresja). Osoby starsze i dłużej pracujące doświadczały mniejszej liczby objawów psychopatologicznych. Na pogorszenie stanu zdrowia psychicznego w badanej grupie miał wpływ nieadaptacyjne metody radzenia sobie ze stresem. Nawykowe stosowanie nieadaptacyjnych strategii w krótkiej perspektywie czasowej może przynieść ulgę pod postacią obniżenia negatywnych skutków transakcji stresowej i umożliwić mobilizację czy wystarczającą wydajność w pracy, jednak w dłuższej perspektywie czasowej może prowadzić do pogorszenia stanu zdrowia. Uzyskane dane pokazują, że czynnikiem ochronnym dla pogorszenia stanu zdrowia psychicznego jest pozytywne przewartościowanie, wiek i staż pracy.

Patronaty Honorowe

Patronat Honorowy
REKTORA UNIWERSYTETU
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK

POZnań*

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Komitet Naukowy

prof. dr hab. Władysław Jacek
Paluchowski

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera
prof. dr hab. Eleonora Bielawska Batorowicz
prof. UO dr hab. Anna Bokszczanin
prof. SWPS dr hab. Ewa Gruszczyńska
prof. dr hab. Władysław Łosiak
prof. dr hab. Piotr Oleś
prof. dr hab. Helena Sęk
prof. dr hab. Jan F. Terelak
prof. dr hab. Bogdan Zawadzki

Komitet Organizacyjny

prof. UAM dr hab. Lucyna Bakiera
dr Izabela Stankowska-Mazur
mgr Szymon Bręński
mgr Joanna Matuszczak-Świgoń
mgr Monika Wysota
mgr Kamil Janowicz